

В І Д Г У К

офіційного опонента на дисертаційну роботу

Гоні Сімехи-Аліни Тахірівни

„Оптимізація хірургічного лікування місцевих променевих пошкоджень
покривних тканин”

за спеціальністю 14.01.03 – хірургія

1. Актуальність теми.

Дисертація Гоні С.-А.Т. присвячена складній проблемі в лікуванні хірургічних захворювань, зокрема, лікуванню пошкоджень покривних тканин, що виникають після проведення променевої терапії у 5-15% пацієнтів. Такі пошкодження часто супроводжуються виникненням ран, що тривало не загоюються. Наявність хронічної рани суттєво погіршує якість життя пацієнта, позбавляє його комфорту в приватному житті і обмежує соціалізацію. Спроби хірургічного лікування та пластичного закриття таких ран мало ефективні, рецидив рани виникає в 15-20% спостережень.

Відсутність загоєння післяпроменевих пошкоджень і виразок значною мірою зумовлена порушеннями мікроциркуляції в м'яких тканинах і існуванням в них мікроорганізмів.

Вказані обставини визначають важливість пошуку методів лікування пошкоджень покривних тканин, що виникають після проведення променевої терапії, які б включали корекцію мікроциркуляції, елімінацію мікроорганізмів та хірургічне закриття дефекту тканин.

Викладене свідчить про актуальність теми дисертації Гоні С.-А.Т., її важливість як пошуку нового наукового рішення проблеми лікування післяпроменевих пошкоджень, спрямованого на розв'язання значимого соціального запиту.

2. Зв'язок теми дисертації з державними науковими програмами і темами.

Дисертаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідницьких робіт Харківського національного медичного університету на тему «Удосконалення та розробка методів діагностики і хірургічного лікування захворювань і травм органів черевної порожнини та грудної клітки, судин верхніх та нижніх кінцівок з використанням мініінвазивних методик у пацієнтів з високим ризиком розвитку післяопераційних ускладнень» (номер державної реєстрації 0116u004991), в якій дисертант була співвиконавцем.

3. Мета дослідження.

Метою дисертаційної роботи, визначеною автором, стало поліпшення результатів хірургічного лікування хворих з місцевими променевими пошкодженнями покривних тканин шляхом диференційованого вибору програми лікування. Мета сформульована чітко, відповідає назві дисертації і розкриває шляхи її досягнення. Для досягнення поставленої мети автором намічені завдання, що спрямовані на оцінку значимості та розробку найбільш ефективних способів досягнення загоєння місцевих променевих пошкоджень покривних тканин.

4. Наукова новизна дослідження.

Вперше диференційовано антибактеріальний та регенераційний вплив фотодинамічної терапії на перебіг пошкоджень, що виникли як ускладнення променевої терапії.

Вперше структуровано реакцію клітин рани та навколишніх тканин, а також колагеноутворення при загоєнні стерильних, інфікованих променевих

уражень і вплив на них проведення фотодинамічної терапії як окремого чинника і в поєднанні з застосуванням фотосенсибілізатора.

Отримані дані послужили основою для розробки ефективного алгоритму лікування хворих.

Науковою новизною є вимірювання електричних характеристик шкіри з метою визначення її життєздатності. Подальший розвиток цієї технології є перспективним щодо оцінки периферійного кровообігу.

5. Практичне значення отриманих результатів.

Наукова робота Гоні С.-А.Т. має безпосередній вихід в практику. Розроблено алгоритм діагностики та вибору програми лікування хворих з місцевими променевими пошкодженнями. Отримано три патенти України на корисні моделі. В клінічну практику впроваджено спосіб стимуляції ангиогенезу за допомогою багатої тромбоцитами аутоплазми, фотодинамічної терапії (патент України на корисну модель №113357 від 25.01.17), спосіб оцінки життєздатності покривних тканин місцевих променевих ушкоджень (патент України № 112281 від 12.12.2016), спосіб накладення відстрочених швів на донорське ложе у хворих на променеві пошкодження покривних тканин (патент України на корисну модель №113355 від 25.01.17). Клінічне застосування запропонованих алгоритму та способів лікування супроводжувалось зменшенням частоти ускладнень хірургічного лікування, скороченням тривалості госпіталізації.

Розроблені методики застосовані в клінічній практиці і їх використання поліпшило результати лікування пацієнтів.

6. Ступінь обґрунтованості і достовірності положень, висновків та рекомендацій.

Робота була виконана на експериментальних тваринах та на клінічному матеріалі. Експеримент проведено на 75 щурах, розподілених на групи. Кількість тварин, їх розподіл логічно обґрунтовані і достатні для визнання

результатів дослідження достовірними. Опромінення тварин здійснювалось за допомогою обладнання та в дозі, що відповідні до клінічного проведення променевої терапії. Вибір мікроорганізмів для інфікування експериментальних ран відповідає збудникам місцевого інфікування в клінічних умовах. Фотодинамічну терапію проводили за допомогою апарату, який випускається промислово. Для оцінки результатів експерименту використані високо достовірні методи морфологічного дослідження.

Обстежено 59 хворих з місцевим променевим пошкодженням шкіри, які були розподілені на дослідну та контрольну групи. Кількість хворих достатня для статистичного обчислення отриманих результатів. Дослідження проводилось як проспективне не рандомізоване. Використані адекватні поставленим задачам методи дослідження: клінічні, лабораторні, інструментальні. Статистичні методи обрані адекватно меті та задачам дослідження. Наукові положення та висновки дисертаційної роботи чітко сформульовані, логічно витікають з аналізу результатів роботи.

Викладене свідчить про обґрунтованість і достовірність положень, висновків та рекомендацій, що містяться в дисертації.

7. Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях і авторефераті.

За темою дисертації опубліковано 12 наукових праць, серед яких 8 статей у наукових фахових виданнях України, з них 1 написана самостійно, 4 тез доповідей, 3 патенти України на корисну модель. В опублікованих роботах всебічно представлені результати, отримані дисертантом в процесі дослідження. Автореферат містить всі основні пункти дослідження, наведені в дисертаційній роботі. Автореферат інформативний, зауважень щодо повноти викладення в ньому результатів дослідження, немає.

Список використаної літератури свідчить про достатнє володіння пошукачем сучасною інформацією, яка представлена у світових виданнях.

8. Зауваження до дисертації та автореферату щодо їх змісту та оформлення

У цілому дисертація та автореферат оформлені добре, у традиційний спосіб, принципових зауважень немає. Місцями трапляються неточності, зумовлені обмеженнями у володінні мовою, оскільки автор не є корінним мешканцем України. При цьому зміст викладеного не викликає сумніву.

Зважаючи на важливість розробленого автором показника життєздатності покривних тканин місцевих променевих ушкоджень, при захисті дисертації слід вказати марку та виробника приладу, за допомогою якого оцінювали електропровідність шкіри.

Висловлені зауваження не мають принципового значення, не ставлять під сумнів отримані результати і не применшують значимості дисертаційної роботи.

9. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці.

Результати дисертаційного дослідження С.-А.Т.Гоні є перспективними для впровадження у практику як загальнохірургічних відділень, так і спеціалізованих хірургічних відділень, де проводиться лікування хворих з післяпроменевими ураженнями м'яких тканин.

Слід рекомендувати впровадження результатів дослідження у навчальні програми для студентів, інтернів та лікарів-курсантів для післядипломного підвищення кваліфікації.

10. Відповідність дисертації вимогам, які ставляться до наукового ступеня кандидата медичних наук.

Дисертаційна робота Гоні Сімехи-Аліни Тахірівни на тему «Оптимізація хірургічного лікування місцевих променевих пошкоджень покривних тканин» є завершеною науковою роботою, яка присвячена актуальній

проблемі хірургії, містить наукову новизну, має практичну та теоретичну значимість, за змістом відповідає спеціальності 14.01.03 - хірургія. Дана робота відповідає всім вимогам, які ставить ДАК України до дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук, а автор заслуговує присвоєння їй вказаного ступеня.

Доктор медичних наук,
заслужений лікар України,
лауреат Державної премії України
в галузі науки і техніки,
керівник Київського міського лікувального
навчально-впроваджувального центру
електрозварювальної хірургії
та новітніх хірургічних технологій

С.Є.Подпрятів

Підпис С.Є.Подпрятіва засвідчую
Начальник відділу кадрів

О.В.Хоменко